

Dansk

ALTEs praksiskodeks

Indledning

I 1994 bestemte ALTE-medlemmerne, at det var nødvendigt at indføre en formel praksiskodeks, som både ville definere kvalitetskrav, som nuværende og fremtidige medlemmer kunne være enige om at arbejde mod i prøveudviklingen, og som også kunne tjene som erklæring til brugerne af disse prøver om, hvad de kunne forvente sig af dem.

Praksiskodeksen blev udformet med disse hovedformål i tankerne. For at kunne formulere fælles færdighedsniveauer må prøver være sammenlignelige, når det gælder kvalitet såvel som niveau, og fælles principper bør derfor ligge til grund for prøveudviklingen. Praksiskodeksen formulerer disse principper og placerer et ansvar både på dem, som udvikler prøver, og på dem som bruger dem.

ALTEs praksiskodeks

Som ansvarlige for udvikling og afholdelse af sprogprøver ønsker ALTE-medlemmerne at vedtage en praksiskodeks, som skal tydeliggøre de faglige mål, som de efterstræber, og i tillæg anerkende de forpligtigelser, de er underlagt.

Når man skal udarbejde og tage en praksiskodeks i brug, er det nødvendigt at skelne mellem de ulige roller, som de involverede parter har, når det gælder om at etablere og efterleve kvalitetskravene til sprogprøver. De involverede parter er: prøveudviklere, prøvebrugere og prøvedeltagere.

Prøveudviklere omfatter både dem, som udvikler og administrerer prøver, og dem som tager politiske beslutninger om bestemte prøver.

Prøvebrugere er personer, som kan vælge blandt eksisterende prøver, give opdrag til prøveudviklere eller træffe beslutninger, som har indvirkning på andres uddannelses- og karrieremuligheder på grundlag af prøveresultater.

Prøvedeltagere er personer, som tager prøverne, enten efter eget valg, eller fordi prøvebrugerne har pålagt dem at gøre det.

Rollerne som prøveudviklere og prøvebrugere kan selvsagt overlape, f. eks. når en statslig uddannelsesorgan bestiller prøveudvikling, lægger strategier, som styrer udviklingsprocessen og tager beslutninger på grundlag af resultaterne. ALTE-medlemmer er hovedsagelig beskæftiget med at udvikle og administrere prøver. De har derfor en forpligtelse over for prøvebrugerne og i sidste instans over for prøvedeltagerne. Beslutningerne, som prøvebrugerne tager, har direkte konsekvenser for prøvedeltagerne, og derfor bliver også prøvebrugernes forpligtelser beskrevet i praksiskodeksen.

ALTE-medlemmerne forpligter sig til at sikre prøvedeltagernes rettigheder ved at tilstræbe at opfylde kvalitetskravene i praksiskodeksen på fire områder:

- Udvikle prøver
- Fortolke prøveresultat
- Arbejde for retfærdighed
- Informere prøvedeltagerne

Praksiskodeksen har to dele. Del 1 fokuserer på ALTE-medlemmernes ansvar og del 2 på prøvebrugernes ansvar.

Del 1 – ALTE-medlemmernes ansvar

Udvikle prøver

ALTE-medlemmerne forpligter sig til at give prøvebrugerne og prøvedeltagerne den information, som de har behov for med henblik på at kunne vælge den rigtige prøve.

I praksis betyder dette, at ALTE-medlemmerne sikrer, at de gør følgende med de prøver, de tilbyder:

1. Definerer hvad hver prøve måler, og hvordan den bør bruges. Beskriver hvilken målgruppe, den passer til.
2. Forklarer relevante fagtermer tilstrækkeligt detaljeret, således at brugergruppen kan forstå termerne.
3. Beskriver fremgangsmåden for udviklingen af prøverne.
4. Forklarer hvordan indholdet og færdighederne, som skal testes, er fastlagt.
5. Gør et passende udvalg af eksempler eller hele testsæt tilgængelige for brugerne, og i tillæg hertil instruktioner, svarark, brugervejledninger og tilbagemelding af resultat til brugerne.
6. Beskriver procedurerne, som anvendes for hver prøve for at sikre, at aktuelle kandidatgrupper med forskellig etnisk, kulturel og sproglig baggrund behandles lige.
7. Kortlægger og beskriver, hvilke forhold og ekspertise, der kræves for at gennemføre den enkelte prøve.

Fortolkning af prøveresultat

ALTE-medlemmerne forpligter sig til at hjælpe prøvebrugerne og prøvedeltagerne til at fortolke prøveresultaterne rigtigt.

I praksis betyder dette, at ALTE-medlemmerne sikrer, at de gør følgende:

8. Sørger for hurtige og let forståelige tilbagemeldinger om prøveresultaterne, som beskriver prøvedeltagernes færdigheder klart og nøjagtigt.
9. Beskriver procedurerne, som bruges for at etablere bestågrænser og/eller karakterer.

10. Hvis ikke bestågrænsen bliver fastlagt, så give information som kan hjælpe brugerne til at følge fornuftige procedurer til at sætte en bestågrænse, når der er behov for det.
11. Advare brugerne mod oplagt misbrug af prøveresultaterne.

Arbejde for retfærdighed

ALTE-medlemmerne skal sørge for, at prøverne er så retfærdige som muligt for prøvedeltagere med forskellig baggrund (f.eks. med hensyn til køn, etnisk oprindelse, handicap osv.).

I praksis betyder dette, at ALTE-medlemmerne sikrer, at de gør følgende:

12. Gennemgår og reviderer prøveopgaver og materiale, som er knyttet hertil, for at undgå potentielt stødende indhold eller sprogbug.
13. Vedtager procedurer som skal sikre, at resultaterne for prøven først og fremmest skyldes de færdigheder, som prøven skal måle, og ikke irrelevante faktorer som f.eks. køn eller etnisk baggrund.
14. I den grad det lader sig gøre tilrettelægger prøven og prøveadministrationen for prøvedeltagere med handicap.

Informere prøvedeltagerne

ALTE-medlemmerne forpligter sig til at sørge for, at prøvebrugere og prøvedeltagere har adgang til informationerne beskrevet nedenfor.

I praksis betyder dette, at ALTE-medlemmerne sikrer, at de gør følgende:

15. Giver prøvebrugere og prøvedeltagerne den nødvendige information for at hjælpe dem til at afgøre, om en bestemt prøve er den rigtige at tage, eller om de hellere skal bruge en prøve på et højere eller lavere niveau.
16. Giver prøvedeltagerne den information, som de har behov for at sætte sig ind i prøvernes omfang og hvilke opgavetyper, vejledning og andre instruktioner, de vil møde, og hvad der er de bedste strategier for at løse opgaverne, og desuden arbejde for at gøre denne information tilgængelig for samtlige prøvedeltagere.
17. Giver information om de rettigheder, som prøvedeltagerne har eller ikke har, når det gælder om at få adgang til kopier af dele eller af hele besvarelser, til at tage prøverne om igen, til at klage, til en ny bedømmelse og til at få resultaterne tjekket.
18. Giver information om hvor længe resultaterne bliver opbevaret og oplyser til hvem og under hvilke betingelser, prøveresultaterne vil kunne blive gjort tilgængelige.

Del 2 – prøvebrugernes ansvar

Prøvebrugerne har i kraft af deres stilling tilgang til information om prøverne fra prøveudviklerne. Praksiskodeksen beskriver, hvordan prøvebrugerne skal anvende denne information på en passende måde. I lighed med prøveudviklerne har det et ansvar over for prøvedeltagerne og er forpligtet til at handle på en etisk forsvarlig måde. Dette ansvar er beskrevet nedenfor under fire overskrifter:

Vælge passende prøver

Prøvebrugerne skal vælge prøver, som er hensigtsmæssige i forhold til en given sammenhæng, og som passer til en given gruppe af prøvedeltagere.

Fortolkning af prøveresultat

Prøvebrugerne skal tolke resultaterne på en korrekt måde.

Arbejde for retfærdighed

Prøvebrugerne skal vælge prøver, som er udviklet, således at de passer så godt som mulige for gruppen af prøvedeltagere med forskellig baggrund (f.eks. køn, etnisk oprindelse, handicap osv.).

Informere prøvedeltagerne

I tilfælde hvor prøvebrugerne har direkte kommunikation med prøvedeltagerne, skal de være underlagt de samme forpligtelser over for prøvedeltagerne som ALTE-medlemmerne, således som det er nævnt under overskriften 'Information til prøvedeltagerne' i Del 1.

Tak til 'The Code of Fair Testing Practices in Education', udviklet af Washington D.C. Joint Committee of Testing Practises.